

**Жибак Мирон,**  
д-р екон. наук , професор, директор  
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»,  
м. Бережани

## **КЛАСИФІКАЦІЙНІ ОЗНАКИ ІННОВАЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ**

Потреба класифікації інновацій виникає, коли потрібно відрізнити одну інновацію від іншої, реальну від фіктивної (псевдо інновації), для виокремлення чогось революційного, що якісно поліпшує діяльність підприємства, галузі, чи навіть економіки загалом. Першим вченим, який поділив інновації на окремі групи, був Й. Шумпетер. Він виділив 5 типів інновацій: 1) виробництво нового продукту або продукту з якісно новими властивостями; 2) впровадження нового засобу виробництва, в основу якого покладено нове наукове відкриття або новий підхід щодо комерційного використання продукції; 3) застосування нових матеріалів; 4) освоєння нового ринку збуту певною галуззю промисловості країни; 5) впровадження нових організаційних форм.

Німецький вчений Герхард Менш поділяв інновації на три категорії: базисні, що володіють небаченими раніше властивостями, або властивостями, значно поліпшеними; покращувальні – інновації, які удосконалюють і модифікують базисні інновації; псевдоінновації – це нововведення, які проводяться для задоволення вимог покупців продукції, проте істотно не змінюється ані якість продукції, ані технологічний процес, вони відображають неправдиву винахідливість, спрямовану на часткове поліпшення неконкурентоспроможних технологій.

На шляху здійснення інноваційних процесів підприємству слід обрати варіант, за яким воно буде розвиватись. Це може бути новинка на ринку збуту, прорив, тобто товар або послуга, яка раніше не фігурувала на ринку збуту.

Підприємством може бути обраний інноваційний процес, який потребуватиме удосконалення об'єкту інновації, товару, послуги чи власне виробництва. Або може бути обраною певна частина виробництва, котра потребує модифікацій, і сформовано план відтворення бажаних трансформацій [1].

Такого підходу притримуються і інші автори, які пропонують свою класифікацію інновацій та інноваційних процесів.

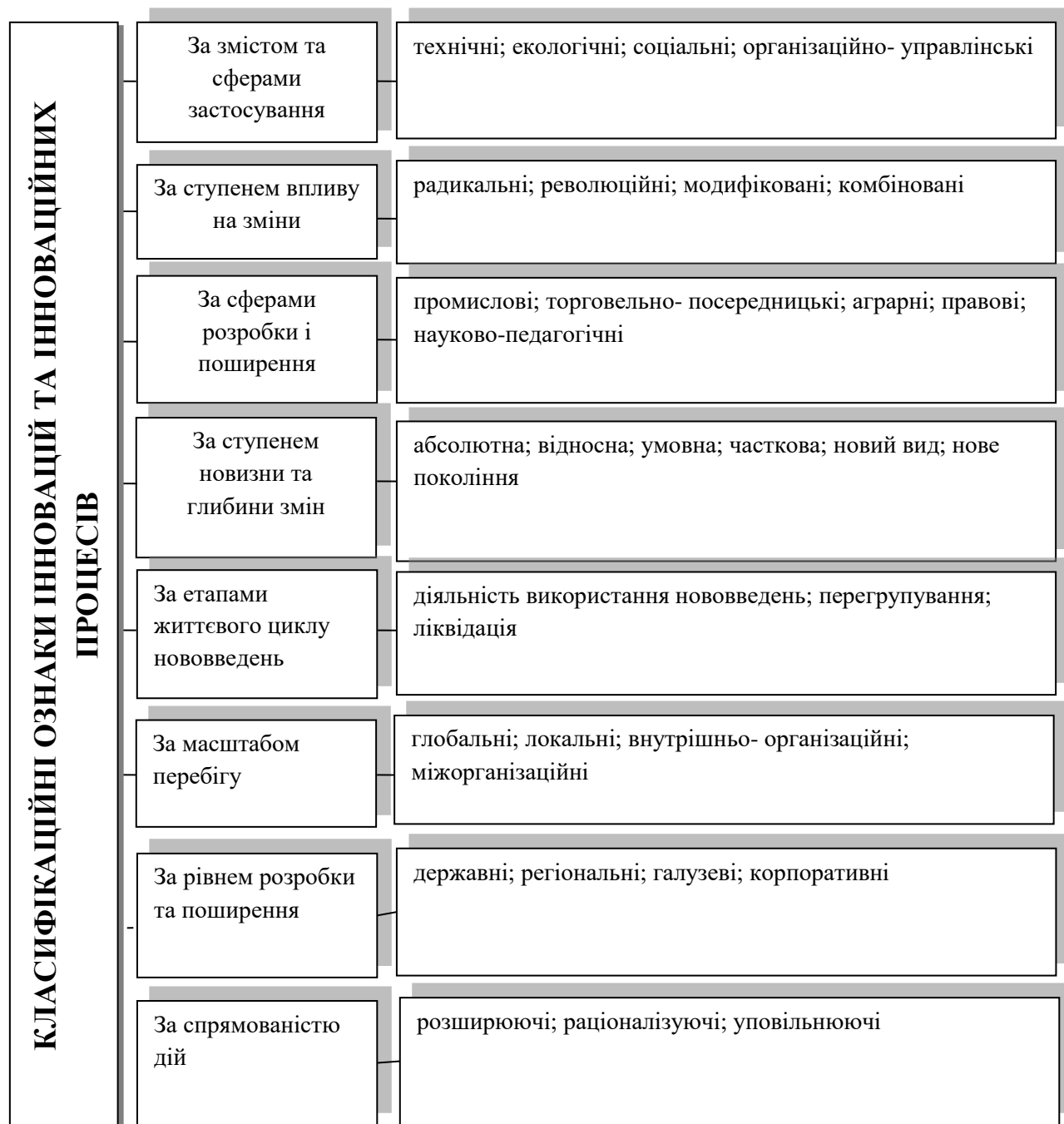


Рис. 1. Класифікація інновацій та інноваційних процесів

Примітка. Сформовано автором

Проведені дослідження дали змогу удосконалити теоретичний інструментарій управління інноваційним процесом підприємств за рахунок систематизації класифікації інновацій й уточнення окремих класифікаційних ознак. Це сприятиме протіканню інноваційного процесу на підприємстві, який представляє собою сукупність комплексних, постійно здійснюваних у часі і просторі прогресивних науково-технічних, технологічних, організаційних, соціально-економічних, екологічних змін, що ведуть до підвищення ефективності діяльності підприємства.

Виділяють в основному три основних напрямки впровадження інновацій в діяльність сільськогосподарських підприємств, а саме: інновації у сфері людського, біологічного та техногенного фактора, які здатні:

1) експлуатувати нову техніку, обладнання та технології, підвищувати їх кваліфікацію, та забезпечувати перепідготовку кадрів;

2) забезпечувати зростання продуктивності тварин і врожайності сільськогосподарських культур;

3) вдосконалювати техніко-технологічний потенціал сільськогосподарського підприємства.

Інноваційно-структурна системна цілісність нами розглядається як сукупність інновацій, які охоплюють: цілі підприємства та його функціонально-забезпечуючих складових; технічну, технологічну, біологічну, ресурсну, кадрову, організаційну підсистеми; управлінську, маркетингово-діагностичну, комунікаційну, соціальну, сервісну, логістичну, організаційну взаємодію із суб'єктами зовнішнього середовища; ринкове та інше середовище; організаційну складову асоціативного, кластерного, корпоративного, агрохолдінгового, асоціативного та іншого спрямування [1].

### **Список використаних джерел**

1. Гудзинський О.Д., Судомир С. М., Гуренко Т.О. Теоретико-методологічні засади результативного управління розвитком підприємств (монографія). К.: ЦП «Компринт», 2017. 404 с.